



**KLAGANDE**

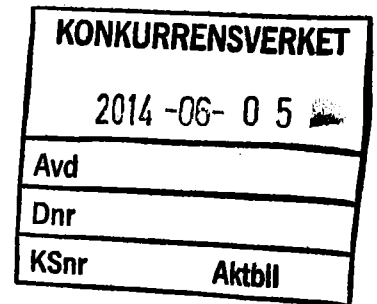
Nybergs Bygg & Måleri NBM AB, 556742-2745  
Sjögatan 1 A  
891 60 Örnsköldsvik

**MOTPARTER**

1. Landstinget Västernorrland  
871 85 Härnösand

2. Renmarks Måleri Aktiebolag, 556316-4838

Ombud: Advokat Olov Matsson  
Advokatfirman Abersten HB  
Box 1313  
801 37 Gävle



**ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten i Härnösands dom den 17 april 2014  
i mål nr 3242-13, se bilaga A

**SAKEN**

Offentlig upphandling avseende entreprenadområde E2 Örnsköldsvik

**KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE**

Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.

Kammarrätten avslår överklagandet.

## BAKGRUND

Landstinget Västernorrland upphandlar ramavtal avseende underhållsarbeten och ombyggnader. Upphandlingen avser sex olika entreprenadområden; bygg (E1), måleri (E2), golv (E3), värme och sanitet (E4), ventilation (E5) och el (E6). För varje ramavtalsområde ska tre avtal tecknas för vart och ett av de geografiska områdena Medelpad (Ånge, Sundsvall och Timrå), Ådalen (Härnösand, Sollefteå och Kramfors) och Örnsköldsvik.

Upphandlingen har varit föremål för ansökningar om överprövningar såvitt avser E2 Örnsköldsvik (kammarrättens mål nr 1067-14 och mål nr 1292-14), E4 Medelpad (kammarrättens mål nr 1082-14), E5 Medelpad och E5 Ådalen (kammarrättens mål nr 1083-14) samt E5 Örnsköldsvik (kammarrättens mål nr 1084-14).

Förvaltningsrätten i Härnösand har genom beslut den 10 mars 2014 upphävt den förlängda avtalsspärren för de entreprenadområden som inte varit föremål för ansökan om överprövning.

## YRKANDEN M.M

*Nybergs Bygg och Måleri NBM AB* överklagar förvaltningsrättens dom och yrkar att prövningstillstånd ska meddelas eftersom förvaltningsrättens dom är felaktig. Bolaget anser att det uppfyller skall-kraven i förfrågningsunderlaget. I övrigt hänvisar bolaget till vad som anförs i förvaltningsrätten.

Kammarrätten har i dom denna dag i mål nr 1067-14 avslagit ett överklagande från BN Måleri & Golv AB av förvaltningsrättens dom avseende entreprenadområde E2 Örnsköldsvik.

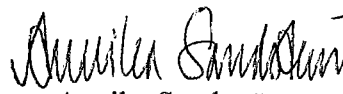
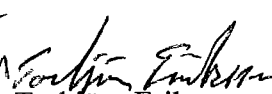
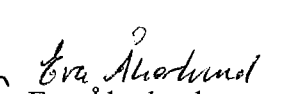
### SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten finner skäl att meddela prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Kammarrätten finner inte skäl att göra annan bedömning än förvaltningsrätten. Överklagandet ska därför avslås.

---

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

		
Annika Sandström kammarrättslagman ordförande	Torbjörn Eriksson kammarrättsråd referent	Eva Åkerlund adjungerad ledamot

Jeanette Sundqvist  
föredragande



**SÖKANDE**

Renmarks Måleri Aktiebolag, 556316-4838  
Gesällvägen 5  
891 41 Örnsköldsvik

Ombud: Advokaten Olov Matsson  
Advokatfirman Abersten HB  
Box 1313  
801 37 Gävle

**MOTPARTER**

1. Landstinget Västernorrland  
871 85 Härnösand

2. Nybergs Bygg & Måleri NBM AB  
Sjögatan 1 A  
891 60 Örnsköldsvik

**SAKEN**

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

---

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten bifaller Renmarks Måleri Aktiebolags ansökan avseende den del som avser entreprenadområde måleri (E2) Örnsköldsvik och bestämmer att en ny utvärdering ska göras varvid anbudet från Nybergs Bygg och Måleri NBM AB inte ska anses uppfylla kravet i punkt 3.1 (AFB.51) och därför inte ska beaktas.

---

Dok.Id 71095

Postadress  
Box 314  
871 27 Härnösand

Besöksadress  
Backgränd 9

Telefon  
0611-46 06 00

E-post:  
forvaltningsratteniharnosand@dom.se

Telefax  
0611-51 18 20

Expeditionstid  
måndag – fredag  
08:00-16:00

### BAKGRUND

Landstinget Västernorrland upphandlar genom öppet förfarande ramavtal avseende underhållsarbeten och ombyggnader (dnr 13LS1557). Upphandlingen avser sex olika entreprenadområden; bygg (E1), måleri (E2), golv (E3), värme och sanitet (E4), ventilation (E5) och el (E6). För varje ramavtalsområde ska tre avtal tecknas för vart och ett av de geografiska områdena Medelpad (Ånge, Sundsvall och Timrå), Ådalen (Härnösand, Sollefteå och Kramfors) och Örnsköldsvik. Tilldelningsgrund är lägsta pris.

Avseende entreprenadområde E2 Örnsköldsvik har tre kvalificerade anbud kommit in. Avtalet för det aktuella entreprenadområdet har tilldelats företaget Nybergs Bygg och Måleri NBM AB (härefter NMB). Företaget Renmarks Måleri Aktiebolag (härefter Renmarks) har lämnat det näst lägsta priset.

### YRKANDEN M.M.

Renmarks ansöker om överprövning av upphandlingen i den del som avser måleri i Örnsköldsvik och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att NBM:s anbud utesluts. Som skäl för sin ansökan anför Renmarks i huvudsak följande. Principen om likabehandling innebär bl.a. att den upphandlande myndigheten inte får anta ett anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets krav. I förfrågningsunderlaget ställs krav på att anbudsformuläret ska fyllas i. I formuläret ska arbetsplatsansvarig anges. Under rubriken *3.1 Arbetsplatsansvarig eller likvärdig befattning* anges bl.a. att den arbetsplatsansvarige ska ha minst fem års erfarenhet som platsansvarig inom den senaste tioårsperioden och inneha intyg/certifikat för heta arbeten. NMB har i sitt anbudsformulär angett FB som arbetsplatsansvarig. Av bifogad meritförteckning framgår att FB varit måleriansvarig från år 2010. Det finns inget som visar att han har haft minst fem års erfarenhet som arbetsplatsansvarig inom den senaste tioårsperioden. NBM:s anbud borde därför inte ha kvalificerat sig till anbudsutvärderingen. Om NBM:s anbud

inte skulle ha kvalificerat sig till utvärderingen hade Renmarks anbud antagits varför Renmark lidit skada bl.a. i form av utebliven vinst för uppdraget.

**Landstinget** bestrider bifall till ansökan om överprövning och anför bl.a. följande. NBM har till sitt anbud bifogat en förteckning över sin organisation i måleri. Där listas ett antal personer. Landstinget har tolkat NBM:s anbud så att TB, med erfarenhet av arbetsledaransvar från 1997 och framåt, är arbetsplatsansvarig och att han delar ansvaret för heta arbeten med PE som har intyg/certifikat för sådana arbeten. I PE:s meritförteckning anges han också som platschef. Enligt Landstingets bedömning har NBM med denna konstellation säkerställt att den nödvändiga erfarenheten finns hos ledningen på arbetsplatsen. Landstinget inser dock att tolkningen med ett uppdelat arbetsplatsansvar inte håller för en sträng bokstavstolkning. Tolkningen är dock väl i linje med proportionalitetsprincipen och praxis inom byggsektorn.

**Nybergs Bygg och Måleri NBM AB** motsätter sig ansökan och anför i huvudsak följande. NBM uppfyller de krav som ställts. I Administrativa föreskrifter anges att kraven gäller "Arbetsplatsansvarig eller likvärdig befattning". Den ansvarige har de kunskaper och erfarenheter som behövs för uppdraget. Alla funktioner i organisationen behöver inte ligga på en person. Att lägga alla funktioner på en person medför i sig en risk. Dessutom finns en person ansvarig för Heta arbeten vid de sällsynta tillfällen det kan behövas.

Förvaltningsrätten har denna dag i mål nr 3281-13 även prövat ansökan om överprövning av upphandlingen avseende entreprenadområde E2 Örnsköldsvik från BN Måleri & Golv Aktiebolag.

## SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

### *Bestämmelser*

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

### *Utredningen i målet*

Av de administrativa föreskrifterna punkt AFB.51 framgår bl.a. följande.

#### **B. Prövning av anbudsgivare (kvalificeringsfasen)**

Kvalificeringsfasen är helt inriktad på att bedöma anbudsgivarens kvalifikationer att genomföra uppdraget mot bakgrund av de krav som ställts i förfrågningsunderlaget. Anbudsgivare som lämnat efterfrågade handlingar och klarar kvalificeringen går vidare till fortsatt prövning av anbud enligt angivna utvärderingskriterier.

---

*De efterfrågade uppgifterna ska redovisas på det sätt som efterfrågas i förfrågningsunderlagets anbudsformulär.*

---

#### **3. Personal- och kompetenskrav**

Anbudsgivaren ska tillhandahålla:

Arbetsplatsansvarig som har dokumenterad kompetens och erfarenhet av att utföra likvärdigt uppdrag.

##### **3.1 Arbetsplatsansvarig eller likvärdig befattning**

Erfarenhet:

- a. Minst fem (5) års erfarenhet som platsansvarig, inom den senaste 10-årsperioden.
- b. Minst två (2) års erfarenhet som platsansvarig inom likvärdig verksamhet.
- c. Ska behärska svenska språket i tal och skrift.
- d. Ska inneha intyg/certifikat för Heta arbeten.

*Förvaltningsrättens bedömning*

I mål om ingripande enligt LOU gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan. Vidare framgår att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets kvalificeringskrav inte ska beaktas vid utvärderingen.

Renmarks gör gällande att NBM:s anbud inte uppfyller kraven på arbetsplatsansvarig och att Landstinget därför borde ha uteslutit NMB:s anbud.

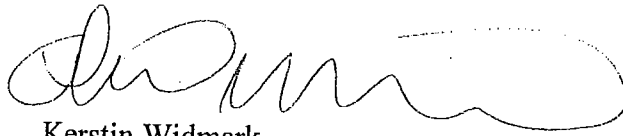
I det fält i NBM:s anbudsformulär som är avsett för att ange arbetsplatsansvarig har NBM angett FB. Det är i målet ostridigt att FB inte innehar den erfarenhet som efterfrågas. NBM:s anbud uppfyller således inte det aktuella kvalificeringskravet och skulle således inte ha utvärderats. När Landstinget ändå har utvärderat anbudet har det skett i strid med LOU. Vad Landstinget anfört om att agerandet skulle vara i enlighet med proportionalitetsprincipen och praxis inom byggsektorn föranleder ingen annan bedömning.

Det har i målet inte framkommit annat än att Renmarks anbud skulle ha antagits om NBM:s anbud hade uteslutits vilket medför att Renmarks i vart fall får anses ha riskerat att lida skada till följd av Landstingets agerande. Skäl för förvaltningsrätten att ingripa mot upphandlingen föreligger därför. Enligt förvaltningsrätten är det tillräckligt att upphandlingen rättas på så sätt att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid anbudet från NBM inte ska beaktas.

---



HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).



Kerstin Widmark

rådman

Målet har föredragits av föredraganden Lina Rosin.

## HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

### Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.